

חולין פרק ד בהמה המקשה דף עב

עד גודל 3 אצבעות לא נטמא במדרס אלא במגע, בגד טמא מדרס שנחתך לשתי חלקים ר"מ סובר שנשאר בטומאת מגע מדרס בגלל שהבגד נוגע בעצמו וסובר שמגע בית הסתרים מטמא ור' יוסי אומר שהבגד שנקרע טהור היות ומגע בית הסתרים לא מטמא. במשנה כתוב שהבשר של האם ושל העובר נטמא מהיד של העובר שיצאה מהרחם למרות שהיד נוגעת בשאר הבשר במקום שאינו נראה כלפי חוץ ודינו כטומאת בית הסתרים, עולא הסביר שלא נחלקו אלא בבגד בגודל 3 טפחים שהיות ובזמן שנקרע כבר אינו מטמא כמדרס אבל בגד גדול שנקרע ממנו חתיכה בגודל 3 אצבעות לכו"ע נטמא במגע משאר הבגד משום שתוך כדי החיתוך בוודאי נוגע בו ולכן במשנה שחותך את היד של העובר בוודאי נוגע הבשר ביד ומקבל ממנו טומאה במקום גלוי שאינו בית הסתרים, רבינא הסביר שיד העובר עומדת להיחתך היות ואסורה באכילה ודברי מאכל שעומדים להיחתך נחשבים כחתוכים לכו"ע ואינו נחשב כחיבור בבית הסתרים.

ר' ישמעאל סבר שעובר במעי אשה אינו מטמא משום שהוא בלוע שכתוב "וכל אשר יגע על פני השדה.. יטמא שבעת ימים" למעט עובר, ר' עקיבא למד מהפסוק לרבות כיסוי ודופן של ארון קבורה שמטמא כמת עצמו אך ר"י אמר שדין זה נאמר הלכה למשה מסיני. ר' עקיבא סבר שדבר בלוע מטמא שכתוב "הנגע במת בנפש" לרבות מת שבתוך נפש אדם, ר"י למד את מפסוק זה לרבות רביעית דם של מת שמטמא אך ר"ע למד שאפילו רביעית דם משתי מתים מטמא שכתוב "ועל על נפשות מת". במשנה כתוב שאשה שיש בבטנה עובר מת אינה נטמאת עד שיוולדת את רובו או ראשו ואפילו לשיטת ר"ע היות והעובר נוגע באשה במקום מכוסה דינו כטומאת בית הסתרים שלא נחשב למגע ואינו מטמא, אבל מיילדת שהכניסה ידה ונגעה בעובר המת נטמאה ואפילו לשיטת ר"י גזרו שמא ייצא הראש והמיילדת לא תדע.

בהמה שמתקשה לילד והוציא העובר את ידו מהרחם, אם קודם חתך את היד ולאחר מכן שחט את האם, בשר היד מטמא כדין אבר מן החי אבל שאר הבשר של העובר ושל האם טהור משום שבהמה לא נטמאת בחייה. אם קודם שחט את האם ולאחר מכן חתך את היד ר"מ אומר שהבשר של העובר והאם נטמאו מהיד שמחוברת אליהם והיא נבלה שלא הותרה על ידי השחיטה היות והייתה מחוץ לרחם אבל חכמים אומרים שאמנם לא הותרה באכילה אבל דינה כטריפה שנשחטה שלא מטמאה חולין.

מגע בית הסתרים כלומר במקום שלא נראה ר"מ סובר שמטמא ור"י סובר שאינו מטמא שכתוב במשנה שבגד בגודל 3 טפחים נטמא במדרס של זב אבל בגד קטן